

INTERVIEW

'De verdwijning van Anna Verduyn'

Als een van haar laatste daden dicteert een drieënnegentigjarige vrouw het relaas van de belevenissen van haar moeder in '14-'18 en dat van haarzelf tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Een spannend en ontroerend mooi boek dat gebaseerd is op ware feiten. Ter gelegenheid van de derde druk van 'De verdwijning van Anna Verduyn' interviewden we auteur **Roland Bergeys.**

Wat heeft je geïnspireerd om dit specifieke verhaal te schrijven?

Mijn moeder zowel als mijn grootmoeder, vertelden me veel over hun leven tijdens de oorlog, over hoe iemand kon worden meegesleurd in een beweging, hoe iemand er zich tegen kon verzetten, en hoe achteraf een bilan werd opgemaakt of wat zij deden wel juist was. Hoe individueel dit gegeven ook kan zijn, de boodschap durf ik universeel noemen, vandaar ook dat het in vertaling ook op de Engelse markt wordt aangeboden, ik ben daar heel fier op. Mensen zijn mensen, overal en altijd.

Kan je het verhaal beknopt inleiden?

In de Eerste Wereldoorlog vluchtte grootmoeder naar het Engelse Elisabethville, een Belgische enclave, waar ze werkte in een slagerij. In die enclave was ook een munitiefabriek gevestigd, waar Belgen bommen maakten. In de Tweede Wereldoorlog was mijn moeder gewapend lid van het Verzet.

Ze waren beiden jong, onervaren, durfal. Ik heb hun oorlogservaringen in één personage gegoten,

dat van Anna Verduyn. Aan het eind van W.O.I zou Anna gefusilleerd worden, de Wapenstilstand redde haar van een gewisse dood. In 1940 werd ze naar het Kriegsgericht van Antwerpen geroepen, waar de Duitsers zegden dat ze nog een rekening met haar te vereffenen hadden ...

Het hoofdpersonage beleeft het verhaal van grootmoeder en moeder in hun oorlog, het verenigt hun denkwereld, hun afkeer van geweld, en hun zin voor zelfreflectie.

'De verdwijning van Anna Verduyn' vertelt hoe een burgervrouw heldin kan worden, en hoe die heldin afstand kan nemen van sommige van haar daden en leden van een beweging. De titel 'De verdwijning van Anna Verduyn' houdt niet alleen het verdwijnen van een personage in, ook van een deel van een denkwereld die geïnspireerd werd door harde daden van derden, door actie en reactie. Opbod van wraak zal een wereld nooit goed maken. Zo was mijn moeder lid van de Witte Brigade, maar nam ze later afstand van bepaalde daden die door sommige van haar collega's werden verricht. Ze toonde dan weer begrip voor jongeren die verblind werden door de overmacht van militaire praal die ons land



Anna Verduyn, Vic Castleton en Bill Mullings



Anna Verduyn met haar ouders, 1948

binnenmarcheerde, maar huiverde van mensen die anderen verraadden en hen zo schaamteloos de dood injoegen.

Welke boodschap hoop je dat de lezers zullen meenemen uit het boek?

Dat mensen zich inzetten voor vrede. Dat iedere keuze een foute kan zijn. Dat je je achteraf in een spiegel moet kunnen bekijken, in het besef dat je je geweten hebt gevolgd.

Ieder kan uit dit boek halen wat zij of hij wenst: je hebt de verhaallijn, de diepgang, de historische achtergrond, de spanning. Lezen laat sowieso nadenken, dat doet ieder voor zich.

Kun je wat inzicht geven in je schrijfproces? Heb je een specifieke routine of aanpak?

Achter elk van mijn boeken ligt heel wat onderzoekwerk. Ik reis, vraag raad aan historici, probeer de basisgegevens van het verleden nauwkeurig te reconstrueren, en romantiseer daarna. Een boek moet voor mij altijd een boeiend verhaal bieden, spannend zijn. Ik zoek de juiste cliffhangers en laat het ene woord het andere meebrengen om een juist schrijfritme te creëren. Het is dan ook geen wonder dat het schrijven van het boek twee jaar in beslag nam.

Voor welke uitdagingen stond je tijdens het schrijven van dit boek?

Dat de dunne lijn van fictie en realiteit met elkaar mochten flirten, maar dat de echtheid van mijn personages de binding met de lezer zoekt en vindt.

Kun je ingaan op onderzoek dat je voor het boek hebt gedaan en hoe dat het verhaal heeft beïnvloed?

Ik kende de verhalen van vroeger, ik wilde vooral de historische context juist kaderen. Dat doe je niet alleen. Voor dit geval hebben enkele gerenommeerde Vlaamse kenners van beide Wereldoorlogen duiding gegeven, dat deden ook historici uit Groot-Brittannië, Nederland, Frankrijk, en Duitsland.

Wat vind je het leukst aan het schrijfproces? Zijn er aspecten die je bijzonder uitdagend vindt?

Dat woorden zomaar komen en zinnen vormen, dat de ene zin de andere meesleurt en dat je helemaal in de gedachtegang van een personage komt. Dat je je personage(s) (tijdelijk) bent.

Kun je een favoriet of gedenkwaardig moment van je schrijfreis met dit boek delen?

Het moment van de afwerking. Ik las het manuscript voor aan mijn moeder toen ze 93 was. Ademdicht tegen haar, ze zat in een rolstoel. Ze luisterde aandachtig en volgde iedere zin met haar wijsvinger, corrigeerde daar waar nodig.

Hoe ga je om met writer's block of momenten van creatieve stagnatie?

Ik heb diverse creatieve uitwijkmogelijkheden. Met ons magazine Boekenfoyer op Eclips TV creëren mijn vrouw Leentje en ik, samen met onze ploeg een podium voor auteurs, die over hun boek(en) komen vertellen. Per maand bereiken we zo ongeveer 180.000 kijkers, verdeeld over vier uitzendingen. We maken ook kortfilm en vertellen mijn verhalen in theaters, in cc's en voor verenigingen. In dat alles kruipt veel werk, het biedt afleiding ook, en afleiding is een goede zaak om writer's blocks te ontlopen.

Zijn er specifieke literaire of artistieke invloeden die je benadering van het vertellen van verhalen hebben gevormd?

Passief, ja, ik hou bijvoorbeeld van de boeken van Louis Van Dievel, Stefan Hertmans, Patrick Conrad en Erik Vlamincx maar ook van oude en jongere filosofen van Erich Fromm, Etienne Vermeersch, van excellente geschiedenschrij-

vers zoals Eric Bauwens, van meerdere Vlaamse thrillerauteurs, van poëzie en van beeldverhaal. Zij en anderen zullen zonder dat ik het zelf soms beseft, mijn denk/schrijfwereid wel beïnvloeden.

Zijn er terugkerende thema's of elementen in je schrijven waartoe je je aange-trokken voelt?

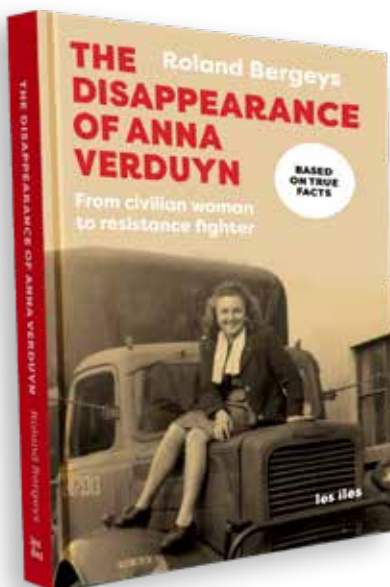
Niet specifiek, elk verhaal dicteert zichzelf. In sommige van mijn boeken speelt dementie een rol, na een tijd ben je daarover uitgeschreven. Kronkelwegen in de geest dicteren welk verhaal je wanneer moet schrijven.

Welk advies zou je aspirant-schrijvers geven die aan hun eerste boek werken?

Schrijven is schrappen. 10 procent inspiratie, 90 procent transpiratie. Voel je niet te beroerd om soms grote delen uit je tekst te schrappen en ze al dan niet te vervangen. Wat je vandaag schrijft, kan je morgen minder goed vinden, dat maakt deel uit van een proces. Zoek enkele proeflezers, mijd elke artificiële inmenging in je verhaal, het doodt alle creativiteit in jezelf.

Zijn er aankomende projecten of ideeën die je graag wilt onderzoeken in je toekomstige werk?

Ik ben ondertussen allang weer bezig aan een nieuw project in een totaal ander genre. Top secret. ♦



De verdwijning van Anna Verduyn

Van burgervrouw tot verzetsstrijdster

- 264 pagina's
- 24,5 euro / softcover
- 28,5 euro / hardcover
- 12,5 euro / e-book
- ISBN 9789491545511
- ook verkrijgbaar in een Engelstalige versie
- derde druk

Van Roland Bergeys verscheen bij uitgeverij Les Iles ook:

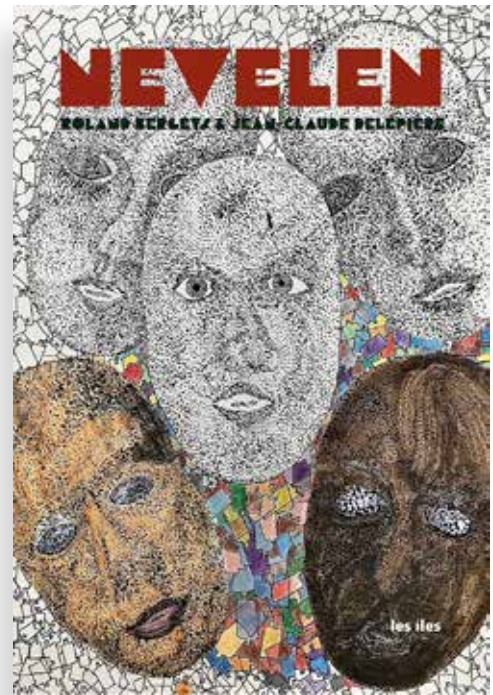
Nevelen

met illustraties van
Jean-Claude Delepière

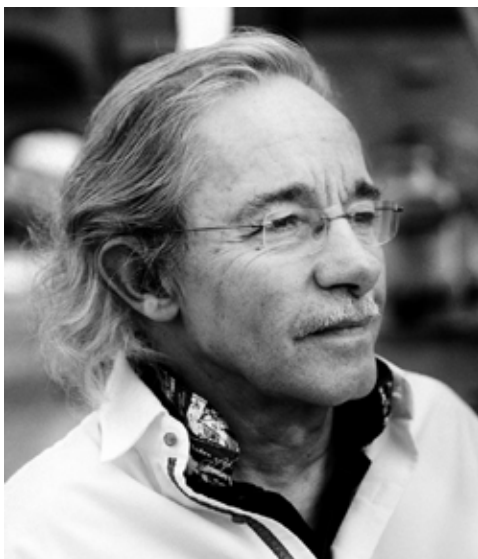
Hoe maak je van genadeloze observaties een verhaal vol genade? Dat laat Roland Bergeys zien in ‘Nevelen’, waarin hij liefdevol verslaat hoe dementie twee ouders doet wegdrijven van hun kinderen en de werkelijkheid.

De ongelijke strijd tussen emoties – genoegdoening – boosheid – humor – machteloosheid – doorspekt met vooral veel liefde mondde uit in een waas, een nevel. De taal en gedichten zijn rijk, de illustraties van Jean-Claude Delepière treffend. Alzheimer, dementie ... De auteur noemt de dingen bij hun naam en legt het taboe naast zich neer. ‘Nevelen’ is een warm hart onder de riem, biedt troost, een zuchtend begrip, af en toe een glimlach en is, vooral, ontluisterend eerlijk. Net als de schrijver en zijn vrouw die dit doorleefden, blijft ook de lezer achter met lege handen en een vol hart.

Roland Bergeys: “Na vier en een half jaar bijna dagelijks bezoek aan de vader van mijn vrouw en aan mijn moeder in hetzelfde centrum, kon ik me een beeld vormen van de biotoop die zo’n home is. Ze wisten niet van elkaar dat ze daar verbleven. Het boek is prachtig geïllustreerd door Jean-Claude Delepière, en wordt verkocht, deels ten bate van ‘Stop Alzheimer’. De portretten vormen een herkenbaar verhaal voor velen en zijn leerzaam voor anderen.”



- 240 pagina's
- 25 euro
- ISBN 9789460219986



Roland Bergeys (1954) is (toneel)auteur en tv-maker. Zijn toneelteksten werden opgevoerd op het Europees Theaterfestival, in het Museum van Hedendaagse Kunst (MUHKA), het Fakkeltheater en de Zoo van Antwerpen. Ook werden ze vertaald naar het Frans en het Roemeens. Hij schreef daarnaast zeven boeken, waarvan enkele titels in de prijzen vielen. Ook interviewde Roland meer dan duizend kunstenaars in Radio Minerva's Foyer. Sinds 2021 presenteert Roland samen met zijn vrouw Leentje De Coninck het programma Boekenfoyer op Eclips TV, waarin ze hun favoriete boeken bespreken.

